

Vid SMaLs sommarkurs i Skellefteå presenterade Rita Barger, university of Missouri, en aktivitet för det viktiga arbetet med att utveckla god taluppfattning.

Genom att utgå från ett blad med slumpstal kan man genomföra ett stort antal aktiviteter. Då bladet inte är anpassat för varje enskild aktivitet kommer tal och talkombinationer upp som annars kanske inte bearbetas.

Gör en OH-bild av högersidan! Förstora gärna så blir avstånden bra. Klipp ut fönster i pappskivor, talets storlek kan varieras med fönstrets storlek, frågorna med antalet fönster. Vill ni arbeta med bråk eller tal i decimalform kan fönstret täckas med genomskinlig plast, tejp eller dylikt som man kan rita bråkstreck eller decimaltecken på. Samla exempel på frågor direkt på pappskivorna.

- Addera talen!
Hur gjorde du?
- Subtrahera talen!
- Hur mycket saknas till 10, 100, ...?
- Ge exempel på tal som avrundas till...

För att eleverna ska upptäcka att de är duktiga på t ex att addera i huvudet:

- låt dem lägga ned pennan, visa talen i 12 sekunder, skriv ned resultatet, lägg ned pennan, visa nästa tal i 12 s osv. Upprepa detta fem gånger. Korta tiden när eleverna blir snabbare.

Tal i bråkform:

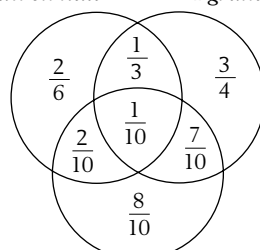

- Hur mycket fattas till en hel?
- Skriv tre tal som är lika stora, hitta något som ingen annan tänker på!
- Relatera till omvärlden. Vad kan talet stå för?
- Berätta allt du vet om talet!

Kategorisera talen! Var hör de hemma i Venn-diagrammet? Gör olika diagram och diskutera olika aspekter. Bestäm t ex tals storlek: närmast noll, närmast en halv eller närmast ett; diskutera uttrycket: tal i grundform, med nämnaren 10, med större täljare än nämnare; representationsformer: tal som kan skrivas i decimalform, som kan skrivas som heltal.

Mindre än en halv

I grundform

Nämnaren = 10

A	8	1	5	2	5	7	2	2	9	5	0	4	8	3	9	2
B	0	7	4	2	5	7	3	9	2	3	9	0	6	4	0	5
C	9	1	9	2	1	2	6	4	1	8	6	4	1	1	7	0
D	0	7	2	5	6	9	8	8	4	6	2	7	9	7	6	9
E	2	5	9	7	6	5	7	9	4	8	2	9	8	8	8	0
F	9	1	5	6	7	4	2	5	9	5	2	7	9	5	8	1
G	4	6	5	0	3	1	8	5	8	4	1	8	8	4	5	9
H	1	4	5	7	7	6	2	6	1	5	3	5	6	0	5	9
I	3	4	9	1	4	6	3	9	7	6	8	8	7	2	0	7
J	5	3	9	7	6	5	4	9	1	4	0	6	9	9	0	7
K	9	0	7	2	5	5	2	2	1	0	8	3	9	7	4	6
L	0	8	9	6	2	0	0	3	5	8	3	1	6	6	2	9
M	1	5	6	6	4	1	0	4	9	3	2	0	4	9	2	2
N	0	5	3	6	6	0	4	2	1	3	2	5	6	6	9	9
O	0	0	5	8	2	0	4	7	1	1	8	7	9	1	7	0
P	6	9	0	1	1	6	5	7	9	5	9	5	8	7	6	2
Q	0	9	7	6	3	8	3	4	7	3	7	3	5	7	7	9
R	1	7	9	5	5	5	6	3	4	9	9	0	9	9	9	4
S	9	2	1	5	7	8	9	6	3	4	9	4	8	2	4	1
T	9	8	4	2	7	0	7	5	2	3	3	3	6	2	3	4